

**UCHWAŁA NR XVIII/197/20
RADY MIEJSKIEJ W MYSZYŃCU**

z dnia 28 grudnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2020 r. poz. 713, z późn. zm.), art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (j.t. Dz. U. z 2020 r. poz. 218, z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025” stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Sławomir Archacki

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2021-2025**

I. WSTĘP

1. **Rodzina** - najmniejsza grupa społeczna, najważniejsza dla każdego człowieka. To tutaj kształtuje się osobowość, system norm i wartości, poglądy, styl życia. Właściwe relacje pomiędzy członkami rodziny pozwalają na jej odpowiednie funkcjonowanie w środowisku, wypełnianie ról społecznych. W każdej rodzinie, w różnych etapach jej życia, pojawiają się problemy. Mają one różnorodny charakter. Mogą pojawić się konflikty pokoleniowe, problemy zdrowotne czy zjawiska patologiczne, takie jak alkoholizm, bezrobocie, przemoc, itp. W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych funkcji. Relacje wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

2. **Przemoc** - jest to intencjonalne działanie lub zaniechanie jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody.

3. **Przemoc w rodzinie** – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą - *art. 2 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (j. t. Dz.U z 2020 r. poz. 218, z późn. zm.).*

Podsumowując, pojęcie przemocy w rodzinie, są to wszelkie odmiany złego traktowania tych członków rodziny, którzy nie są w stanie skutecznie się bronić. Dotyczy przemocy pomiędzy ludźmi, których łączy pokrewieństwo lub powinowactwo i którzy zamieszkują w jednym domu.

Zjawisko przemocy w naszym społeczeństwie jest powszechne. Dotyka rodzin niezależnie od miejsca zamieszkania i statusu społecznego. Mitem jest pogląd, że tego typu problem dotyczy środowisk patologicznych, biednych, niewykształconych. Coraz więcej w środkach masowego przekazu słyszymy o tragediach dorosłych i dzieci z tzw. dobrych domów. Przemoc doznawana w rodzinie rodzi niezmiernie głębokie i szkodliwe konsekwencje, które dają o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej i dalszej przyszłości.

Ofiary przemocy potrzebują kompleksowej pomocy, dlatego tak istotną rolę odgrywa współpraca oraz dobrze i sprawnie działający system, mający na celu między innymi przekaz informacyjny pomiędzy różnymi instytucjami i organizacjami. Istotne też jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społeczeństwa, dostarczając wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemami.

II. PODSTAWA PRAWNA

Podstawę prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie stanowią następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (*Dz.U. z 2020 r. poz. 218, z późn. zm.*);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (*Dz.U. z 2019 r. poz. 2277, z późn. zm.*);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (*j.t. Dz.U. 2020 r. poz.1876*).

III. ADRESACI PROGRAMU

Program przeznaczony jest dla mieszkańców gminy Myszyniec, tj.:

1. Osób i rodzin dotkniętych bezpośrednio zjawiskiem przemocy w rodzinie;
2. Osób i rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie;
3. Przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi lub dotkniętymi przemocą.

IV. DIAGNOZA

W latach 2016-2020 odnotowano, że liczba przypadków przemocy w rodzinie jest zmienna. Niestety jest to tylko cząstkowa ilość, ponieważ widoczna jest niechęć ofiar przemocy do uruchamiania procedury Niebieskiej Karty. Pocieszający jest jednak fakt, że pokrzywdzone osoby coraz częściej mówią o problemie i korzystają z istniejących form pomocy.

Na terenie Gminy Myszyniec przemoc występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym. Często jednak wiąże się to z problemem nadużywania alkoholu, czy niskimi dochodami. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych gdzie świadkami są jedynie jej członkowie. Bezsilność, strach, troska o własne zdrowie i życie, a przede wszystkim o dzieci, skłania do powiadomienia odpowiednich służb, które uruchamiają procedurę Niebieskiej Karty. Diagnoza zjawiska została oparta o działania Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2016-2020.

Tabela nr 1

Ilość sporządzonych *Niebieskich Kart* w okresie 2016-2020 z podziałem na poszczególne podmioty

	Liczba kontynuowanych procedur „Niebieska Karta”	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart -A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów	Liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta”
Rok 2016	20	12 6- Ośrodek Pomocy Społecznej 5 -Policja 1-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	13 12-ustanie przemocy i zrealizowanie indywidualnego planu pomocy 1-brak zasadności podejmowania działań
Rok 2017	19	6 5- Policja 1-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	16 16-ustanie przemocy i zrealizowanie indywidualnego planu pomocy
Rok 2018	9	15 2- Ośrodek Pomocy Społecznej 13-Policja	13 13-ustanie przemocy, zrealizowanie planu pomocy
Rok 2019	11	13 1- Ośrodek Pomocy Społecznej 12 - Policja	16 13-ustanie przemocy, zrealizowanie planu pomocy 3-brak zasadności podejmowania działań
Rok 2020 <u>stan na koniec III kwartału</u>	8	11 10-Policja 1-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	11 10- ustanie przemocy, zrealizowanie planu pomocy 1-brak zasadności podejmowania działań

Na podstawie sporządzanych Niebieskich Kart, można zauważyć zmienność w ilości zgłoszeń. Jak przedstawiają dane, najwięcej zgłoszeń zostało zarejestrowanych przez Policję. Niebieska Karta zakładana jest podczas interwencji policji w miejscu zamieszkania rodziny. Natomiast przez Ośrodek Pomocy Społecznej i Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, podczas osobistych spotkań i rozmów z klientem.

W związku z założonymi Kartami, swoje działania podejmował Zespół Interdyscyplinarny. Powoływane przez Przewodniczącą Grupy Robocze pracowały z rodzinami, w których została założona Niebieska Karta. Poniższe zestawienie przedstawia ilość powołanych grup w okresie 2016-2020 r. i ilości spotkań na rzecz rodzin. Ponadto przedstawia też liczbę przekazanych spraw do prokuratury i sądu rodzinnego.

Tabela nr 2

Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, powołanych Grup Roboczych i ich spotkań oraz skierowanych spraw dotyczących przemocy do prokuratury i sądu rodzinnego

	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	Liczba powołanych Grup Roboczych	Liczba spotkań grup roboczych	Liczba zawiadomień przekazanych do organów ścigania	Liczba spraw przekazanych do sądu rodzinnego
Rok 2016	12	12	37	0	1
Rok 2017	6	6	55	4	3
Rok 2018	12	13	36	3	2
Rok 2019	9	13	36	3	2
Rok 2020 <u>stan na koniec</u> <u>III kwartału</u>	8	8	11	1	2

Liczba Niebieskich Kart przekłada się bezpośrednio na liczbę posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, liczbę powołanych Grup Roboczych oraz ich spotkań. Jak wynika z przytoczonych danych zjawisko przemocy w gminie Myszyniec nie przybiera wielkich rozmiarów. Jest to jednak tylko pozorne, biorąc pod uwagę, że większość przypadków nie ujrzy światła dziennego. Jest to problem trudny do zdiagnozowania i wykrycia. Pomimo wzrostu świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy, to nadal wiele osób doznających przemocy skrzętnie ukrywa ten fakt.

V. CEL GÓWNY PROGRAMU

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz jednolity system interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych lub doznających przemocy oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc.

1. Cele szczegółowe i zadania

- 1) skuteczne i efektywne zwalczanie przemocy w rodzinie,

- 2) zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i skutecznej pomocy,
- 3) zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy,
- 4) zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno-educacyjne,
- 5) stała edukacja środowiska lokalnego nt. zjawiska przemocy i agresji poprzez ulotki, broszury, festyny, itp.,

VI. METODY DZIAŁANIA

1. Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- 3) inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą,
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

2. Zadania Grup Roboczych:

- 1) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- 2) kierowanie ofiar i sprawców do odpowiednich instytucji lub specjalistów,
- 3) prowadzenie dokumentacji działań, które są podejmowane wobec rodzin dotkniętych przemocą oraz efektów tych działań.

3. Edukacja środowiska lokalnego.

- 1) udostępnianie, rozpowszechnianie broszur i ulotek informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie,
- 2) publikowanie informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia osób doznających przemocy,
- 3) informowanie osób doznających przemocy o uprawnieniach i prawach wynikających z ustawy,
- 4) udział w ogólnopolskich kampaniach przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 5) promowanie efektywnych sposobów rozwiązywania konfliktów w rodzinie oraz sposobów radzenia sobie z agresją,
- 6) prowadzenie zajęć edukacyjno wychowawczych wśród dzieci i młodzieży,
- 7) wspieranie aktywnych form spędzania wolnego czasu promujących zachowania bez agresji i przemocy,
- 8) terapia dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

4. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy

- 1) systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz osób i rodzin doznających przemocy /dot. realizacji Niebieskich Kart, z zakresu diagnozowania przemocy, prowadzenia interwencji kryzysowej/,
- 2) organizowanie spotkań z pracownikami różnych instytucji mających na celu wymianę doświadczeń i wypracowanie optymalnych działań,
- 3) udział w konferencjach tematycznych.

VII. REALIZATORZY PROGRAMU:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Myszyńcu we współpracy z:

- 1) samorządem lokalnym,
- 2) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) policją,
- 4) sądami
- 5) szkołami,
- 6) organizacjami pozarządowymi,
- 7) przedstawicielami miejscowej służby zdrowia.

VIII. OCZEKIWANE EFEKTY PROGRAMU:

- 1) Wzrost świadomości społecznej osób i rodzin dotyczący przemocy.
- 2) Wzrost wrażliwości społecznej na akty przemocy.
- 3) Pomoc ofiarom przemocy będzie udzielana bardziej kompleksowo i profesjonalnie.
- 4) Podwyższenie umiejętności i kompetencji służb i osób zajmujących się problematyką przemocy.

IX. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy i ochrony ofiar przemocy będą środki finansowe z budżetu gminy w tym pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

X. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Lp.	ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	Podmiot odpowiedzialny (realizator)	Termin realizacji
1.	KOORDYNACJA DZIAŁAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ LOKALNE PODMIOTY	1)diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie 2)podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku 3)rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym 4)inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc 5)opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach 6)kierowanie ofiar i sprawców do odpowiednich instytucji lub specjalistów 7)prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.	Wszyscy realizatorzy programu	Zadania stałe: 2021-2025
2.	SYSTEMATYCZNA EDUKACJA ŚRODOWISKA LOKALNEGO	1)udostępnienie, rozpowszechnienie broszur i ulotek informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie 2)publikowanie informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia osób doświadczających przemocy 3)informowanie osób doświadczających	Wszyscy realizatorzy programu	Zadania stałe: 2021-2025

		przemocy o nowych uprawnieniach i prawach wynikających z nowelizacji ustawy 4) udział w ogólnopolskich kampaniach przeciwdziałania przemocy w rodzinie 5) promowanie efektywnych sposobów rozwiązywania konfliktów w rodzinie oraz sposobów radzenia sobie z agresją 6) prowadzenie zajęć edukacyjno-wychowawczych wśród dzieci i młodzieży 7) wspieranie aktywnych form spędzania wolnego czasu promujących zachowania bez agresji i przemocy 8) terapia osób uzależnionych i współuzależnionych		
3.	PODNIESIENIE POZIOMU WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI OSÓB REALIZUJĄCYCH ZADANIA ZWIĄZANE Z PRZECIWDZIAŁANIEM PRZEMOCY	1) systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz osób i rodzin doświadczających przemocy/dot. Realizacji Niebieskich Kart, z zakresu diagnozowania przemocy, prowadzenia interwencji kryzysowej/ 2) organizowanie spotkań z pracownikami różnych instytucji mających na celu wymianę doświadczeń i wypracowanie optymalnych działań 3) udział w konferencjach tematycznych	Wszyscy realizatorzy programu	Zadania stałe: 2021-2025

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Sławomir Archacki